

1927

ZBORNIK

JANUAR

JASELCE

KATOLIŠKI MESEČNIK ZA SLOVENSKE OTROKE

Koliko si nabral naročnikov?
Koliko truda si vložil za propagando?
Ali si januarско številko razdelil tako,
da je prišlo po nekaj izvodov v vsako
vas, v vsako selo, tudi najbolj raz-
daljene kočē?

Celoletna naročnina 6 lir

1 izvod 50 stotink

KATOLIŠKA TISKARNA - GORIZIA, RIVA PIAZZUTTA 18

MLADINI

KS. MEŠKO:

Zbrani spisi: Ilustriral Milko Bambič. S sliko
avtorjevo. Uvod napisal dekan in pisatelj
Venceslav Belē.

Navadna izdaja 5 L

Gosposka izdaja 8 L

IZŠLA V KATOLIŠKI KNJIGARNI - - GORIZIA - VIA CARDUCCI N.º 2

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

V Mahničevi šoli.

Disciplina, solidarnost in kolegialnost med duhovščino.

Pred 15 leti je dr. Anton Mahnič napisal o tem predmetu članek, ki je danes pravtako aktualen kakor takrat.

Disciplina, solidarnost in kolegialnost — to so kakor tri sestre. »Jedne nema bez druge«. Brez discipline si ne moremo misliti prave solidarnosti ni kolegialnosti; solidarnost in kolegialnost sta sad discipline.

Z disciplino, solidarnostjo in kolegialnostjo kakor toliška duhovščina tvori nepremagljivo vojsko, ki je pravi strah za sovražnike Boga in Cerkve, ker postane »terribilis ut castrorum acies ordinata« (Cant. 6.).

Naš namen je, da se поблиže bavimo o tako imenovani stanovski disciplini, kateri se morajo pokoravati vsi, ki pripadejo gotovemu stanu.

Govorili bomo o duhovniški stanovski disciplini. Stanovska disciplina se tiče vladanja stanovskih članov, tako da odgovarja stanovskim ciljem, kakor tudi pravicam, ki jih imajo posamezni člani, najsi bodo predstojniki ali podložniki ali ravnopravni tovariši.

Kar se tiče stanovskih ciljev, si moramo pred očiti v prvi vrsti stvar samo ali svrhu, kateri mora služiti, da jo kot stan propagira. Pri nas duhovnikih je ta stvar ali svrha vzvišena: čast božja in zveličanje duš, in sicer z uporabljanjem nadnaravnih sredstev, ki jih Bog daje svoji Cerkvi. Če komu, velja nam duhovnikom, da temu cilju zapostavimo vse drugo. Staremu Rimljanu domoljubu je bila *salus rei publicae suprema lex*. Katoliškemu duhovniku mora pa biti: *gloria Dei et salus animarum suprema lex!*

Duhovniška disciplina brezpogojno zahteva, da se — ko gre za katoliško zadevo — vsi najdemo na braniku kakor en človek. A to vsak krat, ko gre za načela naše vere, za pravice Cerkve, za pravice sv. stolice in tudi za katerakoli vprašanja praktične vrednosti v državi, v deželi, v občini.

Duhovniška disciplina terja, da na noben način

ne podpiramo liberalnih časnikov ali časopisov, da ne odobrujemo, kar oni pišejo, da nikdar ne odobravamo napadov, ki jih liberalci direktno ali indirektno delajo proti Cerkvi, pa naj se oni sicer še toliko ponašajo s svojim slovenstvom. Duhovniki, ki se vežejo direktno ali indirektno za liberalci, so izdajalci katoliške stvari.

Duhovniška disciplina zahteva, da ne izdajamo liberalcem naših načrtov. Koliko škodo smo si nakopali z neprevidnostjo, s klepetavostjo.

Duhovniška disciplina zahteva, da smatramo sveto stvar za res *skupno*, kot tako, ki jo je treba propagirati ali braniti edinstveno, po načrtu, ki enako obvezuje vse in vsakega posebe.

Navali na katoliško trdnjavo so tako mnogoštevilni, po krajevnih razmerah tako mnogolični, da jih ni mogoče odbijati s splošnimi naredbami, ki jih dajejo rimski papež ali naši škofje; marsveč odvisi uspeh v prvi vrsti od tega, ali duhovščina obvlada položaj in ali ima razumevanje, da splošne naredbe akomodira dejanskim razmeram in posameznim slučajem.

Zato terja disciplina, da se duhovniki pogosto zbirajo, da se posvetujejo, kako naj v danem položaju delajo. Stanovska disciplina zahteva, da smatramo vse sklepe za obvezne, četudi niso bili vsi enoglasno storjeni. Vsi brez izjeme se moramo pokoravati in sklepe izvrševati. Težko bi se pregrešil proti disciplini, kdor bi še potem delal po svoji glavi.

Mahnič je zaključil: To, rekosmo, zahtijeva od nas svečeniška disciplina!

Prelat dr. Fr. Grivec:

Nauk o cerkvi

s posebnim ozirom na potrebe naše dobe.

(Iz predavanja v Društvu slovenskih katehetov, 25. nov. 1926).

1. Centralna važnost nauka o cerkvi.

Veliki cerkveni govornik Lacordaire je sistem apologetike in dogmatike tako zasnoval, da je v vrsti svojih govorov

najprej opozoril na konkretni pojav in očitno dejstvo katoliške cerkve, ki zbuja pozornost moderne znanosti, tako po dvatisočletni zgodovini in čudoviti nepremagljivi organizaciji, kakor tudi po velikem vplivu na človeštvo. Iz dejstva katoliške cerkve, iz katoliškega dejstva, je izvajal, da je cerkev božje delo; njen ustanovitelj Jezus Kristus je pravi Bog.

Če se ozremo na zvezo med pojmom kraljestva *božjega* in cerkve, se nam cerkev predstavi v še bolj obsežnem in sijajnem okviru — kot vodilna ideja starega in novega zakona, ali kakor pravi Yves de la Brière, eden najduhovitejših apologetov naše dobe, kraljestvo božje je celotno delovanje božje Previdnosti za naše zveličanje, celotno odredišilno delo Kristusovo, kraljestvo božje je epopeja zveličanja. V tem nadnaravno blestečem okviru kraljestva božjega je Jezus Kristus predstavljal nastajajočo stavbo svoje cerkve.

Ko pa je Jezus Kristus že dovršil odredišilno delo in je že mistično prešinjal družbo prvih kristjanov, takrat je fanatični preganjalec mlade krščanske cerkve, zelot Savel v viziji pred Damaskom dozrl mistično istovetnost Kristusa in cerkve. V žareči svetlobi tega razodetja je zaslepljeni Savel oslepel, a je na novo izpregledal kot veliki apostol Pavel. Časovno prva Pavlova krščanska ideja mistične istovetnosti Kristusa in cerkve, cerkve kot *skrivnostnega telesa Kristusovega*, je postala in ostala vodilna ideja njegove blagovesti, kakor je ideja božjega kraljestva glavna ideja Kristusovega evangelija.

Cerkev kot kraljestvo *božje* in skrivnostno *telu Kristusovo* je še danes vodilna ideja krščanske liturgije in cerkvenega leta, vodilna ideja novega krščanskega obnovitvenega gibanja po geslu Pija XI. »Pax Christi in Regno Christi«. In mnogi moderni Savli so na poti v Damask v luči milosti božje zagledali istovetnost Kristusa in cerkve, in spoznali so, da je za pokristjanjenje modernega človeštva potrebno *pocerkvenjenje*; *brez pocerkvenjenja ni pokristjanjenja*. Od

te strani ima cerkev še vedno največjo privlačnost za one, ki so se odtujili katoliški cerkvi, kakor je nekdanj imela privlačnost za Savla pred Damaskom.

Če proučujemo stari in novi zakon, če pojasnujemo zakramente, posebno sv. evharistijo, če se vglobimo v liturgijo in raziskujemo cerkveno zgodovino, povsod zadevamo na vodilno in centralno idejo cerkve, saj v cerkvi še živi in deluje Kristus, cerkev je Kristus, oni Kristus, ki je središče biblične in cerkvene zgodovine, središče dogmatike, liturgije, cerkvenega leta in ognjišče verskega življenja. Češčenje evharistije, pobožnost Srca Jezusovega in najnovejši praznik Kristusa Kralja, vse to nas opozarja, da se poglobimo v cerkev kot vidno kraljestvo božje in skrivnostno telo Kristusovo. Še več! Apostol Pavel je pojem mističnega telesa Kristusovega uporabljal ne samo kot lepo primero in globoko teoretično resnico, marveč kot živo versko resnico, ki *naj vpliva na življenje*. Dozdeva se, da je še v moderni dobi ta verska resnica najuspešnejši nagib za krščansko prenovitev modernega človeštva.

2. Razvoj (napredek) nauka o cerkvi.

Nauk o cerkvi mora torej biti v nekem oziru središče našega zanimanja, središče katehetskega pouka. A še z druge strani je nauk o cerkvi vreden posebne pozornosti katehetov, profesorjev in dušnih pastirjev. V nauku o cerkvi se dogmatika tesno združuje z apologetiko. Apologetika pa mora braniti krščanske resnice proti napadom in dvomom. Zato se mora ozirati na zmote, na ideje in razpoloženje dotične dobe. Zato se mora večkrat izpopolnjevati, nekoliko menjati in revidirati. Noben del apologetike se v novejši dobi ne izpopolnjuje in preminja toliko kakor vprav nauk o cerkvi; izpopolnitve in spremembe se ne dotikajo samo podrobnosti, marveč posegajo tudi v sistem in v metodo (n. pr. znaki). Torej je treba velike pozornosti, da ne zaostanemo in da ne gradimo apologetike, ki s trudom za-

vrača zmote, ki niso več resne in aktualne; da se ne borimo proti fronti, katere sploh več ni.

Dozdeva se, da se nekatere zastarele apologetike v nauku o cerkvi zares še bore proti fronti, ki je razpadla. Nauk o cerkvi se je namreč v sedanji sistem razvil predvsem po tridentinskem koncilu, in to proti protestantizmu, ki je takrat tajil samo nekatere dogme, in ki je predvsem zavrgel božjepravno hierarhijo in božjepravno nezmotno cerkveno avtoriteto. A onega protestantizma sploh ni več. Proti liberalnemu protestantizmu pa se moramo sistematično boriti na drugem polju. Nasprotno pa se je proti katoliškemu nauku o cerkvi formirala druga fronta takozvane pravoslavne teologije; tej se približuje tudi teologija anglikanske visoke in ameriške episkopalne cerkve, nova nemška visokocerkvena teorija in stališče mnogih katoliških dvomljivcev.

Dozdeva se, da katoliška teologija še zdaj ni zadosti pregrupirala apologetskega dokazovanja o cerkvi. Če je to resnično, potem je to še posebno žalostno zato, ker je ozir na vzhod v živi zvezi z evangelskim in Pavlovim pojmom o cerkvi, v zvezi z idejami krščanskega obnovitvenega in mladinskega gibanja v duhu vodilnih idej rimskih papežev od Leona XIII. do Pija XI.

Na tesno zvezo med pravilno smerjo nauka o cerkvi in med pojmom mističnega telesa Kristusovega je opozoril vatikanski koncil, ki uči, naj se proti protestantskim in drugim novejšim zmotam predvsem poudari, da se katoliški pojem o cerkvi ne omejuje na vidno organizacijo in čutno stran cerkve; zato naj se vernikom globoko vtisne pojem cerkve kot mističnega telesa Kristusovega. S tem se indirektno izraža, da ima proti drugovercem, proti dvomljivcem in odpadnikom cerkev vprav od te strani največ privlačnosti in da se torej morajo dušni pastirji in kateheti za to stran cerkve posebno zanimati.

Po teh načelnih opazkah preidimo k nekaterim podrobnostim. Opozarjam,

da sem glavne misli o tem povedal že v knjigi »Cerkev« in kratko v BV 1926, str. 316—324 (»Iz novejše apologetike«).

3. Kraljestvo božje.

Vladimir Solovjev je zapisal lepo misel, da je kraljestvo božje poslednja beseda S. Z. in prva beseda N. Z. Kraljestvo božje pa ni samo poslednja beseda, marveč vodilna ideja S. Z. Bog je svet in človeka ustvaril, da bi človek Boga častil in izpolnjeval voljo božjo, priznaval Boga za svojega gospoda in kralja. Človek je z izvirnim grehom razdril božje kraljestvo. Bog pa je obljubil Odršenika, ki bo strl satanovo kraljestvo in obnovil kraljestvo božje. Zato je Bog izbral in vodil izraelsko ljudstvo. Mesijska ideja je torej bistveno istovetna z idejo božjega kraljestva, to je tista ideja, o kateri pravi apostol Peter, da je razsvetljevala mrak S. Z. »quasi lucerna lucens in caliginoso loco« (2 Petr 2, 19). V zgodbah S. Z. naj torej katehet že opozori na kraljestvo božje in cerkev, še bolj pa v zgodbah N. Z., ker je kraljestvo božje glavni predmet Kristusove blagovesti.

Ideja božjega kraljestva je izražena v evangelski Gospodovi in v vsakdanji krščanski molitvi: Pridi k nam tvoje kraljestvo. Bog je naš Oče, naš Gospod. Gospod Bog, Gospod Jezus Kristus, to se tolikokrat ponavlja v liturgiji in v molitvah. Ti naslovi izražajo kraljestvo božje. V tem, da s svobodno voljo in z razumom priznavamo Boga za Očeta in Gospoda, čigar voljo izpolnjujemo in izvršujemo, v tem je bistvo religioznosti; religioznost je priznavanje božjega kraljevanja, božjega gospodstva. Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime, zgodi se tvoja volja — vse to tvori lepo zaokroženo zvezo s centralno idejo kraljestva božjega.

Da bi se svobodno priznavanje božjega gospodstva in izpolnjevanje božje volje širilo in utrjevalo, da bi se ohranjala in širila prava religija in se utrjevalo božje kraljestvo, zato je Kristus ustanovil cerkev, vidno kraljestvo božje.

Ljudje, v katerih kraljuje Bog, se združujejo v vidno božje kraljestvo, v versko družbo, v kateri živi in vlada Bog, Jezus Kristus, naš kralj, luč in življenje. Cerkev širi in pospešuje notranje božje kraljestvo; duše, v katerih kraljuje Bog, pa so zopet plodna tla za rast vidnega božjega kraljestva.

S. Z., N. Z. in očenaš je torej v lepi zvezi z naukom o cerkvi. Praznik Kralja Kristusa je praznik cerkve, kraljevske neveste Kristusove, praznik kraljestva božjega na zemlji.

4. Mistično telo Kristusovo.

Še globlje in bolj adekvatno pojmovanje cerkve je izraženo v pojmu mističnega telesa Kristusovega. V BV 1926, str. 320—324 sem pojasnil, zakaj se je to pojmovanje v novi katoliški teologiji, posebej v nemški teologiji zanemarjalo. Po svetovni vojni se je pričelo zopet bolj poudarjati Pavlovo pojmovanje cerkve.

Pri katoličanih vseh večjih narodov se poudarja, da se je treba v nauku o cerkvi bolj ozirati na njeno nadnaravno življenje, na cerkev kot zakramentalni organizem, kot mistično telo Kristusovo. Celo uradne izjave katoliške cerkve poseben poudarjajo taktiko ljubezni in moč lepega zgleda; ponovno se priporoča, naj z ljubeznijo privabimo drugoverce in one katoličane, ki so zašli s prave poti. V novejši apologetiki se naglašaja, naj ne pretiravajmo intelektualističnega dokazovanja, marveč predstavljamo celotni mistični hram resnice in cerkve; sijaj krščanske resnice in cerkve je večji in močnejši nego naša modrost. To je važno za dušne pastirje in vzgojitelje.

S tega stališča je treba revidirati ves nauk o cerkvi v katekizmu, v liturgiki, v biblični zgodovini in v apologetiki.

Potrebno je tudi to, da se važnost in privlačnost nadnaravne vere in cerkve bolj poudari v vzgoji in v organizacijah. Pri vzgoji in v organizacijah se nikar ne bojmo verskih gesel in verskega pečata. Nemoderno in nekatoliško je, ako se v

nepolitičnih organizacijah ogiblujemo verskih gesel, verskega pečata in cerkvenega značaja.

Ne varajmo se s tem, da so slovenske nepolitične organizacije samostojno zrastle na naših domačih tleh. Res so zrastle na naših tleh, a nastale so v avstrijski atmosferi in v predvojni dobi, ko so bile razmere bistveno drugačne. Popolnoma gotovo je, da ne odgovarjajo povojnim premembam v miselnosti (mentalnosti) krščanskih narodov. Katoliške organizacije v Nemčiji so že pred vojno imele bolj verski in cerkveni značaj, a Nemci imajo vrhutega še versko šolo. Pravilnemu pojmu cerkve najbolj odgovarjajo ideje »katoliške akcije«. Ne varajmo se, in zaostalosti nikar ne proglajajmo za dragoceno domačo tradicijo!

Ne samo v teoriji, marveč tudi v življenju in v organizacijah naj se praktično dokazuje, da je cerkev zakramentalni organizem, mistično telo Kristusovo. Naše organizacije naj se bolj skladajo z globljim in bolj privlačnim pojmom cerkve, nadnaravne družbe, kraljestva božjega, telesa Kristusovega.

5. Znaki cerkve. Ozir na vzhod.

Nauk o znakih cerkve se mora revidirati. To sem zadosti pojasnil v knjigi »Cerkev« in v BV 1926, str. 320. Opozarjam na metodo katoliškega dejstva, ki se mora poudariti v katekizmu, v apologetiki in cerkveni zgodovini. Tradicionalna primerjalna metoda znakov proti liberalnemu protestantizmu sploh ni uporabna. Proti pravoslavju pa se mora temeljito revidirati in preorientirati.

V poglavju o svojstvih in znakih cerkve se v novejšem času naglašaja misijonstvo. A pri nas moramo še bolj naglašati ozir na vzhod. Na tem polju je treba več iniciative in več samostojnosti. To delo je pri nas tako zanemarjeno, da ne tvori niti ene petine našega misijonskega dela. Sedanje stanje je škodljivo za versko življenje, za vzgojo in znanost. Naš položaj med vzhodom in med zapadom zahteva od nas, da samo

stojno razvijemo akcijo za sveto edinstvo in jo dvignemo na primerno višino. Tako bomo vršili nalogo, ki nam jo je odločila Previdnost v organizmu svete cerkve in v družini krščanskih narodov.

Ozир na vzhod je v živi zvezi s poudarjanjem nadnaravnega pojmovanja cerkve, kraljestva božjega, telesa Kristusovega, v živi zvezi z idejami krščanske prenovitve in katoliške akcije.

Tako ozir na vzhod kakor tudi ozir na potrebe naše dobe zahteva, da s posebno pozornostjo proučujemo nauk o cerkvi. Ta nauk se vprav v poslednjih letih bistveno izpopolnjuje in dobiva vedno bolj praktično smer, da moremo pravilno in vabljivo urediti pastirsko, vzgojno in organizatorično delo. Poglobimo se v misterij cerkve Kristusove, da bi se mogli približati idealu krščanske vzgoje in se upodobiti po Kristusu, v katerega verujemo, da v vsem upodobimo Kristusa, ki še vedno skrivnostno živi in deluje v svoji cerkvi.

Katoliško prosvetno delo.

Iz majhnih povojnih početkov v deželi se je dokaj lepo razvilo. Zajemlje en kraj za drugim in mislim, da ga že ni sela v deželi, kamor bi ne bilo kakó seglo. Z veseljem sem gledal v zadnjem »Čolničju« sliki društvenikov s Krana. Čvrst je pohod, ki je prodril tako visoko.

Krščansko prosvetno delo zunaj cerkve je najizdatnejši podpornik in pospeševatelj cerkvenega dušeskrbstva. Zato je naravno, da se Cerkev zanje zanima, od Cerkve pa najprej duhovnik. Saj ni še tako daleč za nami čas, ko je bila vsa prosveta z vsem šolstvom v rokah Cerkve. Duhovnikova brezbriznost v tem pogledu je čisto neumestna. Nasprotno, duhovniku pristuje, da se za krščansko prosvetno delo z ljubeznijo zanimlje, pri njem sodeluje ter ga podpira kakor že more. Da bi nikakor ne mogel? Takó ali drugače gotovo zmore. Saj ni en sam način tega dela in te možnosti.

Imamo tri matice organizirane krščanske prosvete v deželi: Katoliško tiskovno društvo, Prosvetno zvezo in njih najmlajšo sestro Mohorjevo družbo. Koliko potov sodelovanja se nam odpira! Bodi marljiv poverjenik Mohorjevi družbi! Res marljiv, pravim, tako da nabiranje članov po duhovnji organiziraš. Treba je za to nekaj ljubezni, pa gre. — K. T. D. tiska »Stražo«, »Naš čolnič«, »Gospodarski list« — »Jaselce«: glasila krščanske prosvete v deželi. Razpredi po duhovnji zanje agitacijo! Često treba o tem spregovoriti, vsem in posebej v krogu ožjih zaupnikov. Ljubezen je iznajdljiva.

To obojno zmore vsak od nas in že to je pomembno prosvetno delo. Ako pa le mogoče, boš delal tudi v prosvetnem društvu. Lepe in nujne naloge ima zlasti v današnjih razmerah. Mnogokje je prosvetno društvo rodilo odlične sادة in duhovnik pri njem nima le truda, ampak mu je društvo tudi znamenita opora.

Še rečem: prvo, kar duhovniku pristuje gledé prosvetnih krščanskih ustanov, je ljubezen, ki se zanima lje. O ljubezni pa pravi apostol, da je dobrótljiva, potrpljiva, ne misli hudega, se ne razdraži... Resnično, sobratje! Takšno ljubezen zaslužiijo naše prosvetne ustanove. In če so naše razmere včasih priča o nasprotnem: — popravimo! Vsem našim prosvetnim ustanovam soglasno naklanjajmo skoz in skoz dobrohotno, strpno, celó veliko-dušno ljubezen!

Naj še posebej rečem katero o Prosvetni zvezi. O njej se je čula semtertje iz naših vrst poudarjena kritika. No, vsaka kritika še ni nesreča. Ako imata oba — ocenjevatelj in ocenjevanec — nekaj čiste ljubezni do dobre stvari, bo kritika tej stvari le v prospeh. O ljubezni bi rekel, kar pravi pesnik o Svetem Duhu:

Sine Tuo numine — nihil est in homine — nihil est innoxium.

Saj pa tudi je vrecel ljubezni sam Sv. Duh, ki se razliva v naša srca. Tožer Sv. Duha prosimo luči in moči, kadar za krščansko prosveto delamo, jo kritikujemo in še, kadar kritiko o njej sprejemamo.

Zadnje mesece je Prosvetna zveza odlično nastopila z laiškim apostolatom. Na tem torišču jo duhovniki navdušeno pozdravljamo in ne dvomim, da jo bo z veseljem pozdravilo tudi ljudstvo. Ti nastopi krščanskih laikov neposredno za nadnaravne ideale duše so se v okrilju Prosv. zveze prvič izvršili s konferencami v Alojzijevo in Stanislavovo proslavo. Priča sem bil nastopa za srednjepavsko okrožje in lahko rečem, da je bil učinek prav dober. Okoli 40 navzočih mladeničev je prejelo sv. zakramente ter podpisalo življenjsko vodilo Alojzijancev. Kratka beseda tem mladeničem, kar jih je iz moje župnije, je zadostovala, da gredo ob mesecu zopet k zakramentom, in z njimi še nekaj drugih, ki so se prvim od tačas pridružili.

Dovolite, sobratje, da se pomudim še s katero besedo ob laiškem apostolatu, ki se ga je lotila naša ljuba Prosvetna zveza. Štvar se mi zdi za naše razmere tako vseskozi umestna in zdrava, da se le tega bojim, da ne bi Zveznega vodstva kaki pomisleki od nadaljevanja te poti odvrnili.

Laiški apostolat v najraznovrstnejših oblikah se po naprednih katoliških deželah že dolgo udejstvuje ter prevzema važnejše in važnejše naloge. Sicer brez apostolskih laikov tudi pri nas nismo bili, a vršili so delo bolj na periferiji duševnih interesov. Trdim pa, da je našemu ljudstvu jako umestna iz ust razumnikov beseda, ki neposredno zadeva skrb za dušo. Razumništvo je namreč bilo, ki je izza štirih desetletij sem naše ljudstvo poliberaljalo. Po učiteljih, uradnikih, trgovcih... po narodnih voditeljih se je širil med narod indiferentizem in naturalizem ter je resnično globoko vanj proniknil. Kaj je tedaj umestnejše, kot da se katoliški razumniki lotijo to ško-

do popravljati, vodeč ljudstvo z besedo in zgledom iz naturalizma v nadnaravni svet, kjer živé in tvoré Kristus, Cerkev, milost, zakramenti... To misel je na Alojzijevi proslavi srednjepavskega okrožja prav srečno uvodoma poudaril č. g. tajnik Prosvetne zveze.

Pa bi utegnil kdo še ugovarjati: Besed imamo dovolj, govornjenih in tiskanih, treba nam je apostolata krščanskih del... Nekaj tega je res. Toda mar je požrtvovalnega laika misijonska pot zgolj beseda? Ali ni ves njegov nastop na verskem tečaju lepa veroizpoved in odločna gesta zoper naturalizem? Saj ni s fanti le na predavanjih, ampak tudi pri zakramentih. In ni treba šele opozoriti, da utegnejo mladi laiki marsikaj, kar mladina psihološko potrebuje, brže in bolje pogoditi kot pa duhovnik, kateremu je fantovski živelj neredko le preveč tuj. Prav izpodbudno učinja na mladeniče iz ust mladega izobraženega laika ljubeča beseda o skrbi za dušo, kakršno so bili vajeni slišati le od duhovnika v cerkvi. Res, ta beseda o skrbi za dušo mora seči čez cerkveni prag v svet, se mora oglasiti tudi z laiških jezikov, da bomo premagali profanost, ki se je v zadnjih desetletjih polastila našega javnega življenja, ter ga bomo zopet prešinili z vero in milostjo!

Čul sem tudi od vestnega laika: »Sam nisem tako utrjen v milosti in čednosti, da bi mi pristojalo apostolsko delo.« A taisto mora vedno priznavati ponižen duhovnik. Kdo se pa imej za vrednega? No baš apostolsko delo za druge odkritosrčnega kristjana navaja, da ne zamemari sebe.

Od laiškega apostolata, ki bi ga razvijala Prosvetna zveza, sodim, da bi tudi ta sama imela veliko duhovno korist. Po njem poglobljeni duševni temelji mladine bodo najzanesljivejši nosilci splošne prosvete in značaje v. Hkrati utegne baš laiški apostolat, ki bi se udejstvoval po Prosvetni zvezi, ublažiti in izmiriti tisto napetost, katere je nekaj v naših vrstah o tej zadevi. Ni vsa brez podlage. Katoliško delo — recimo: katoliška akcija v svetu se izza vojne

vrši z modernejšim orožjem; n. pr. danes se katoličani zunaj v svetu živeje oklepajo evharistije in liturgije. Slovenci v Italiji smo v duhovnem življenju precej izolirani; nujna posledica tega je nekaj otrple zaostalosti. Valovi svetovnega življenja premalo pljuskajo k nam in torej ne zajemajo tudi sicer dobrih katoličanov. Če pa duhovnik v tem čisto sodobnem duhu deluje, se zdi pri nas anahronistično... 'Ostanimo rajši pri stari gardi, kakor smo bili vajeni v zlatih predvojnih letih.' — Kdo je bolj poklican kot baš katoliško razumništvo, da to izolacijo premosti z besedo in zgledom ter postane narodu živ dovod vseh najboljših religioznih tokov vnanjega sveta?

In naša draga Prosvetna zveza si ne more postaviti lepše naloge, kot da te delovne sile organiziraj. Ali ni bila religiozna kultura v vseh vekih jedro in biser slovenske narodne kulture? Ali ni ona postavila in ohranila narodu daleč najlepših kulturnih spomenikov? Zakaj bodi danes drugače? Ali more sploh kdaj drugače biti, ako hočemo res biti slovenski in kulturni? — Tojeda se delo Prosvetne zveze ne sme izčrpati zgolj v religiozni kulturi, a kakor v minulosti bodi v bodočnosti živec naše prosvete — religiozna prosveta. Prosvetna zveza, voščimo ti srečo na slavno slovensko pot, ki si jo nastopila.

Ivan Rejec.

ipsum solum; si te audierit, lucratus eris fratrem tuum; si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum aut duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum... Mt, 18, 15 s.

Z drugo besedo: Jezus hoče, da se pogoške in prestopki brata duhovnika zasebno, prijateljsko ukorijo in popravijo; da se prepri, ki so med brati nastali, na miren način izravnajo. In samo tedaj, ko bi to nikakor ne uspelo, se slučaj prijavi cerkvenemu oblastvu, škofu, da uradno postopa, da ukori ali kaznuje, kakor se mu zdi pravično. Evo — camera caritatis!

Zakaj se pravi takemu ravnanju »camera caritatis«? Ker to ravnanje nosi samo na sebi vse znake krščanske bratovske ljubezni. Ono poteka iz tiste ljubezni, katera — kakor veli apostol — non gaudet super iniquitate, ampak želi, da se moralno zlo ali greh ukine in popravi, a to na ta način, da brat duhovnik ne pride v slab glas. To ravnanje izhaja iz tiste ljubezni, o kateri apostol piše: caritas non cogitat malum, ker predpostavlja, da brat ni grešil iz zlobe, ampak bolj radi neznanja, radi človeške slabosti. Ima pač pred očmi besede: »... Si praecoccupatus fuerit homo in aliquo delicto... Gal. 6, 11, in iste Jezusove besede: »Pater, dimitte... non enim sciunt, quid faciunt«. Lk 23, 34. Izhaja iz prave bratske ljubezni, ki ne išče, da bi bil brat ponižan in kaznovan, ampak samo to, da se popravi in se zveleči; oponašajoč ljubezen Boga, ki »dissimulat peccata hominum propter poenitentiam; qui diligit omnia, quae sunt, et nihil odit eorum, quae fecit«.

Pastoralni pomenki.

Festum Patroni Ecclesiae.

Kdaj je najprimernejše obhajati praznik cerkvenega patrona? Na dan, določen po koledarju, ali naslednjo nedeljo? Consideratis considerandis je pisec teh vrstic prišel do sklepa, da je najprimernejše ga praznovati na koledarski dan. Razlogi so sledeči: *Prvi je velika komodnost ljudi.* Duhovniki, ki gredo asistirat k slavnosti sosednega cerkvenega patrocinja, morajo ob nedeljah maševati doma bolj zgodaj. Koliko ljudi pa pride k taki zgodnji sv. maši? Po starem so vsi bolj zgodaj vstajali in po-

Camera caritatis.

»Svečeniška zajednica«, ki jo je vodil in urejeval pokojni dr. Anton Mahnič kot škof na Krškju, je v decemberski številki 1911. priobčila pod naslovom »Bratska riječ« naslednji članek, ki smo ga iz hrvaščine prevedli in posneli.

Camera caritatis!

Koliko zla bi preprečili in v kati zatrli, koliko dobrega bi se storilo, ako bi se vanjo pogosto zaprli, ako bi nam postala priljubljen kraj — res camera caritatis.

Odprl nam jo je, in pozivlje nas vanjo sam Jezus Kristus, naš božji Učitelj: »Si peccaverit in te frater tuus, vade et corripe eum inter te et

hiteli k taki zgodnji sv. maši. Dandanes se večina mladine čuti dispensirana, če ni sv. maše ob udobni 9. ali 10. uri. Torej večina župljanov bližnjih duhovnij ostane brez sv. maše ob priliki enega ali drugega nedeljskega cerkvenega patrocinija. *Drugi razlog je ples.* Na mnogih krajih je ples obligatna — glavna točka cerkvenega patrocinija. K tej slovesni točki se zbere vsa mladina sosednih župnij, ki se je zjutraj doma, radi prezgodnje sv. maše, prav imenitno naspala in dobila moči za junaški nastop na plesišču. 3. *Sejmi*, ki se marsikje vršijo na tako nedeljo prav pogostoma v bližini cerkve, odvrnejo mnogo ljudi, zlasti pa otroke od službe božje. 4. *Godstilna.* Že zjutraj pri slovesni sv. maši so marsikje cerkve precej prazne, ker domačini iz »vljudnosti« prepuščajo ta dan cerkve željno pričakovanim tujcem, sami pa praznujejo patrocinij z vinom; tujci pa pridejo iz radovednosti, da slišijo petje, gledajo procesijo po sv. maši, za sv. mašo pa se manj brigajo. V cerkvi je med tem seveda sv. maša z veliko asistenco. Popoldne je radi običajnega plesa skoro povsod cerkev prazna. Zato smemo trditi, da je dandanes cerkveni patrocinij velika reklama za gostilničarje, sejmarje in plesišča. Župnik in cerkev pa plačujeta to reklamo na svoje stroške, ker ljudje malo kje kaj prispevajo v pokrivanje velikih današnjih cerkvenih stroškov ob priliki patrocinija.

Iz navedenih razlogov je najbolje držati patrocinij na koledarski dan, ker ni dandanes nikjer več zapovedan praznik in ljudje niso vezani pod smrtnim grehom iti k sv. maši. Tudi bo laglje za tak dan pripraviti ljudi na prejem sv. zakramentov. Vsaj en sosedni duhovnik more že na predpraznik pomagati pri spovedovanju, more ostati čez noč tam, spovedovati pozno v noč, če je treba, in tudi drugi dan zgodaj, in imeti prvo sv. mašo. Vse to ni tako lahko, če je patrocinij na nedeljo, zlasti če je na tako nedeljo ples, ker je matematično gotovo, da niti eno dekle ne pride k sv. zakramentom ravno z ozirom na ples.

Ne priporočam pa celodnevnega praznovanja patrocinija. Je bolj pametno, da gredo ljudje nekoliko na delo, kakor da posedajo po gostilnah. Zato je najbolje tako urediti, da je zgodaj ena tiha sv. maša s skupnim obhajilom. Med 7. in 8. uro pa bodi peta maša, potem do večera ničesar, da morejo iti ljudje na delo. Zvečer pa naj bo zopet slovesna služba božja, če mogoče tudi procesija z relikvijo domačega patrona. Taka procesija zvečer ob splošni razsvetljavi ljudem silno ugaja. — Podpisanemu se je po dolgih letih posrečilo letos povoljno rešiti zadevo cerkvenega patrocinija najdenje sv. Križa. Nedeljsko praznovanje patrocinija je bilo vsako nedeljo bolj klaverno; pri slovesni sv. maši (večkrat z asistenco) skoro ista vdeležba kakor navadne nedelje; popoldne pa radi plesa v bližnjem G. skoro prazna cerkev. O prejemu zakramentov seveda niti duha ni sluha. — Letos ob 16 stoletnici najdenja sv. Križa pa se je za vedno tako uredilo, da kar avtomatično odpade nedeljsko praznovanje patrocinija. V pondeljek 3. maja je bila ob 7½ peta sv. maša brez asistence, potem so šli vsi na delo. Zvečer istega dne so bile levitirane slovesne latinske vesperae de Festo Inventionis S. Crucis; potem procesija z relikvijo sv. križa ob skoro splošni razsvetljavi; po procesiji je bila slavnostna pridiga v nabito polni cerkvi. Po cerkveni slovesnosti je domača godba, ki se je udeležila procesije, priredila koncert na prostem pred župniščem. Glas o tej nameravani večerni slovesnosti je že letos privabil mnogo občinstva iz bližnjih občin. Tako so se udeležili proslave sv. križa skoro vsi delavci, ki so morali delati ves dan v kamnolomih; tako se je zabranilo celodnevno popivanje in igranje; s tako večerno pobožnostjo se je že naprej ustavil vsak poskus, prirejati ob patrociniju plesne in druge zabave. (F. A.)

Unio apostolica saecularium sacerdotum.

I.

Preden se je moj prijatelj Naturza čisto umaknil v svoje naturzovsko zakotje, je naprosil

mene, naj mesto njega pišem o apostolski zvezi duhovnikov med svetom, da ne bo njegova obljuba ostala neizpolnjena. Ni mi lahko ustreči, ker sem šele novinec. Prosim Vas, gospod urednik, potrpite z menoj, kakor ste potrpeži z Nazorom; vas bravec pa prosim, potrpljenja z menoj še bolj, kot pa ste ž njim.

Danes na prvi petek novega cerkvenega leta bo menda prav primerno, da začnem pisati o Unio apostolica. Saj je ta Zveza postavljena pod posebno zaščito Presvetega Srca Jezusovega. Njeni udje naj se na tem presvetlem vzgledu uče, sebe posvetiti in potem blagoslovljeno delovati, kamor je že koga postavila Previdnost. Da to bolje dosežejo, se združijo, da sami ne omagajo. Tako združenje v eni škofiji je škofijska Unio. Škofijske unije so pa združene v skupno Unio apostolica. Da udje vedo, kako apostolsko delovati, jim Unio daje primerna pravila. Tako sem skušal nekaj povedati, kaj je Unio apostolica. Sedaj nekaj o njeni zgodovini.

Prva Unio apostolica je opisana v evangelijih. Zveličar je bil glava, apostoli udje. Kako jih je pridobival, izbiral, učil, vodil, ti je znano. Spomni se občnega zbora te unije, ki se je vršil v obednici zadnje večerje. Koj nato so napravili skupno romanje na Oljsko goro. Spomni se pogostnih sej in zborovanj po Zveličarjevem vstajenju. Zlasti ne pozabi volitve novega predsednika tam ob Cezareji Filipovi in ganljivega slovesa Jezusovega pred vnebohodom.

Apostoli so imeli najtesnejšo unijo tistih 10 dni pred prihodom sv. Duha v obednici na Sijonu, kjer se jim je pridružila pokroviteljica Devica Marija. Tukaj je bila res vita communis v najstrožjem pomenu. Apostoli so ohranili unijo tudi potem, dokler in kolikor so pač mogli.

Podobno škofje in duhovščina v prvih stoletjih. Zareč vzgled je sv. Avguštin. Skupaj bivali, skupaj molili, skupaj jedli.

Ko so se vaščani pokristijanili — dolgo so bili po vaseh zunaj mest še malikovavci, odtod »pagani« — je moral škof k njim poslati posebne pastirje, ki so vzdrževali zvezo s centrom, kakor je bilo mogoče. S časom so se te vezi zrahljale, tudi prerzgale. Kako bi v velikih škofijah tudi moglo biti drugače? Če so se potrgale tudi duhovne vezi, je bilo seveda slabo. Zato so vneti duhovniki skušali zlasti duhovne vezi trdneje skleniti. Zgodovina posebno hvalno omenja častitljivega Jarneja Holzhauser (1658). On na pri-

mer piše: Non in eo est vitae communis essentia, ut plures in eadem domo congregentur. Quod communi vitae essentialia praecipuumque est, quodque illam constituat constitutamque sustineat, hoc est: unam communem haberi reverentiamque regulam, eodem moveri spiritu, ad eundem tendere scopum idemque velle, paucis: quamdam efformare familiam, in qua fratres patremque amore plenos se quisque habere sentiat auxiliumque opportunum secure expectet.

V preteklem stoletju je poživil apostolsko unijo ter jo novim razmeram prikrojil francoski kanonik Viktor Lebeurier. Za ustanovno leto velja 1862. Pij IX. jo je na vso moč pohvalil in priporočil. Leon XIII. je želel »quotquot sunt saeculares sacerdotes . . . ut sibi ipsi rei quae religio sae efficacius prospecturi saluberrimae isti Con-sociationi dent nomen«. Pij X. je bil sam skozi desetletja njen član. Ko je postal papež, je sprejel protektorat nad njo. V znani (?) Exhortatio ad clerum z dne 4. avg. 1908. jo je živo priporočil.

Unio apostolica je najbolj razširjena v Franciji in Nemčiji (kolikor jaz vem). Med Slovenci je bila l. 1925. kanonično ustanovljena v lavantinski škofiji, kjer lepo napreduje, kakor popisuje »Vestnik«, o katerem glej na zadnji strani novembrskega »Zbornika«. Pri nas je Unio šele na poskušnji; za kaj takega smo mi vedno bolj zadržani. Seveda smo pravzaprav le mi na poskušnji, ker Unio se je že tako obnesla, da ni treba, da bi jo šele mi poskušali. Da bi se le tudi mi obnesli in pridno pristopali! Vodi jo župnik Dominik Janež v Studenem pri Postojni.

Prima lectio brevio esto! Tudi nadaljne lekcije ne bodo dolge. Meni hitro sapa poide. Menda ni treba praviti, da bom prihodnjič govoril o pravih naših unijah.

Sprejemnica za bratovščino rožnega venca.

Sprejemnico za bratovščino rožnega venca je dal natisniti neki sobrat iz Gor: po svojem kovu, z lastnim, novim klišejem. Zopet neki istrski sobrat po svojem okusu. Sedaj je sprejemnice naročil neki sobrat iz tržaške okolice. Pa le nekaj desetlin izvodov, a sam kliše bo stal nad 25 Lir! Vprašanje: ali je še kaj takih bratovščin med nami, da bi skupna naročitev manj stala? Če vas je, javite se čim-

prej tajništvu K. T. D. v Gorici, R. Piazzutta 18, kjer se obenem naroči na sklada iztisov!

Časniki in pohujševanje.

Pod oči mi je prišla številka »Edinosti« od 11. decembra. Prva stran: uvodni članek, 4 kolone brzozavk. Ta stran širšo publiko malo zanima. Kaj pa druga stran? Nobena dnevna vest, pol kolone teoretičnega razmotrivanja o vzrokih družabnega razpadanja, 2 koloni oglasov, pol kolone sporta, ves drugo, to je 2 in pol koloni pod naslovom »Iz tržaškega življenja«: to je čtivo, ki je edino tisti dan vleklo širšo publiko bralcev »Edinosti«: Dva samomora. Tržaška porota: pozigalec Hlabse obsojen na pet let. Morilec Nepitello pred porotniki.

Ali niso lastniki tega lista še prepričani, da s takim čtivom narodu škodujejo?

»Križev pot«.

Prevaljska Mohorjeva družba je v posebni izdaji založila »Križev pot«, roman češkega duhovnika. Spisal J. S. Baar, prevel Vojtew Hybáček. Prestavljavec je rojen Čeh, duhovnik ljubljanske škofije. Ta zvezek stane broš. Din. 18.90, vez. Din. 28.70, za ude manj.

Če si bral v »Božjih mejnikih« o hrvaškem plovu Šimetu, (K. T. D. v Gorici je izdalo to delo pod naslovom »Zgodi se tvoja volja«. 4 L), v Plebanusu Joannesu (lani je izšla v Kranju 2. predelana izdaja) o slovenskem duhovniku s Tolminskega, si pač radoveden, kako je Baar pisal o češkem duhovniku Juriju.

Naslov je dvakrat opravičen, ker je opisano življenje res križev pot v duhovskem poklicu gorečega duhovnika, in ker so poglavlja šteta po postajah v tem križanem njegovem življenju. Teh postaj je ravno 14.

V I. postaji se dijak le staršem na ljubo odda loči za semenišče. Pričakujeta, zlasti oče, ki se je radi sina zadolžil, od duhovnika gmotne pomoči, ko se mu bo dobro godilo. Dijaku se zdi, kot bi bil na smrt obsojen.

V II. postaji se v semenišču z vspehom ravna po: Fac, ut voceris. Tako vzame križ duhovskega poklica na svoje rame.

V III. postaji nastopi službo kapelana v Trsnjanih, kjer začne uresničevati idealne načrte.

Zadene pa na take ovire, zlasti od »patronatnega prava«, pa tudi od svojega župnika, da prvič pod križem pade.

V IV. postaji sreča svojo žalostno mater. Priide ga obiskat, ker upa od njega pomoči, da bi jim upnik bajte ne prodal. Toda prepriča se, »da on tudi nima, nima, je berač kakor mi«.

V V. postaji najde svojega Simona, da mu pomaga križ nositi. Ta njegov Simon je župnik na novi fari.

Potni prt VI. postaje je fara, katero dobi po pomoči svojega Simona. V to bi rad vtisnil svoje obličje, svojo dušo, svoje želje in namene, da bi ga farani razumeli in bili vsi kakor on.

Toda že je tu VII. postaja, in vrbiški župnik Jurij pade drugič pod križem. Vstanejo huda nasprotovanja — zopet je »patronatno pravo« vmes — ki vršičijo v zatožbi pri vikarju (dekanu).

Vrste se nadaljne postaje. V IX. n. pr. pade tretjič pod križem, ko mu zdravnik ugotovi jetiko in ga pošilja v Meran, kamor pa Jurij ne more, ker nima s čim. Malo je služil, še to malo razdal.

Postaje so vedno genljivejše. Njegovo vino z žolčem mešano je — penzija. Na križ ga pribije — beda. Na križu tudi umrje, v špitalu namreč. »Bilo je vprav v petek ob treh popoldne. Pri dekaniji cerkvi se je zazibal veliki zvon »Václav« in žalostno pel v spomin Jezusove smrti — v istem trenutku je zadnjič vzdihnil tudi njegov nevredni služabnik — duhovnik Jurij — nekdanji vrbiški župnik v pokoju«.

XIV. postaja je seveda na pokopališču, tam v kotu, kamor so pokopavali one, ki niso imeli nikogar.

Epilog se dobesedno glasi: »— — — verujem v občestvo svetnikov, odpuščenje grehov, vstajenje mesa in večno življenje. Amen.«

Ko prebereš in takorekoč preživiš z Jurijem vred »Križev pot«, čutiš v sebi več moči, da tudi ti nosiš križ duhovskega poklica skozi vse postaje tja do XIV., zadnje, kjerkoli že bo.

Mislím, da bi tudi laik s pridom bral ta »Križev pot«. Bolje bi potem umel življenje duhovnikovo, duhovnika bolj čislal, ž njim imel več usmiljenja.

Kapelice in križi.

Marsikaj se zanemarja v župnijah. A ena reč se najbolj prezira — kapelice in križi. Večkrat

najdeš križe ob cestah podrte, razbite, brez streh. Podobe Križanega imajo polomljene roke in noge.

Naše kapelice so tupatam naravnost monstrem. Strehe so podrte, šipe so razbite, vrat ali ni, ali so na tleh. Altarčki v kapelicah so umazani. Podi v kapelicah so gnili.

Pri postavljanju križev in kapelic naj se gleda na lepoto, na trdnost zgradbe. Opuste naj se leseni križi (corpus-i) in lesene podobe v kapelicah. Odstranijo naj se podobe Marijine — obležene. (I. D.)

V cerkvah pozimi leseni podi.

Dragi sobrat! Eno zadevo reši v svoji službi! Zelo boš ustregel svojim vernikom. Postavi lesen pod vsako zimo v cerkev! Vsi vemo, da zimski mraz škoduje bolj na kamenitem tlaku kot na lesnem podu. Verniki takoj uvidijo korist lesenih podov v cerkvah, zato z veseljem prispevajo za pode. Ne pozabimo na naše malčke v cerkvah pri spovednicah v adventu, postnem času, ob prvih petkih in drugih prilikah.

Še na eno važno stvar hočem opozoriti! Zimski podi naj bodo *praktični*. Dovolj je velikost 2 m². Če zbijemo večje kose, so težki in prenerodni. Dalje je pa tudi potrebno, da take pode v suhih shrambah spravljamo in očistimo nesnage. (I. D.)

Sv. Frančišek Saleški, katoliških pisateljev nebeški zavetnik.

Ko smo ono leto obhajali jubilejne slovesnosti ljubeznivega svetnika, ga je sv. Oče proglasil za patrona katoliških pisateljev. Zdi se, da se je to med nami premalo opazilo, ali preveč pozabilo. V »Zborniku« smo takrat brali nekako prošnjo do »Zbornikovega« urednika, naj bi kar on poskrbel, da bi se naši katoliški pisatelji, katoliški časnikarji, svojemu nebeškemu priprošnjiku kakor že poklonili. Ni bilo slišati ne brati, da bi se to bilo zgodilo. Zakaj ne? Ali našim katoliškim pisateljem morda ni treba zavetnika? Morda brez njega celo bolje izhajajo? Ali pa ga časte le med štirimi stenami, očitno pa se sramujejo? Če ta vprašanja koga žalijo, mu povem, da mene pa žali ta nerazumljiva brezbrižnost. Takega patrona ignorirati — je preveč!

Letos je prepozno. A poskrbeti treba, da se

vsaj prihodnje leto kaj stori. V ta namen naj iz »Osserv. Rom.« kratko posnamem, kako so katoliški pisatelji v Rimu praznovali svojega patrona.

Maševal je mons. Roveda, generalni tajnik osrednjega odbora katoliške akcije. Po evangeliju je nagovoril svoje kolege in jih opozarjal na vzvišenost, važnost in odgovornost katoliških pisateljev. Njihovo delo je prevažna veja vsega tega stega delovanja, ki se imenuje Azione Cattolica, katero ukazuje papež.

Med sv. mašo so mnogi udeleženci pristopili k mizi Gospodovi. Zapišimo še enkrat: Med sv. mašo so mnogi udeleženci pristopili k mizi Gospodovi!

Po sv. maši blagoslov z Najsvetejšim.

Nato so jih salezijanci povabili na zajutrek v prostorih zavoda.

Osservatore našteva najimenoitnejše udeležence po imenu. To seveda izpustim. Naj prihodnje leto naši listi naštejejo naše udeležence. Urednik »Zbornika«, poskrbi! (Naturza.)

Za ljudsko petje v naših cerkvah.

Ljudsko petje v cerkvi je med nami razmeroma malo razvito. Zato se mi zdi neprimerno bahaštvo raznih pevskih in glasbenih strokovnjakov, ki govore in pišejo o potrebi, veličini in organizaciji ljudskega petja, delajo načrte; končno se človek le prepriča, da je kokodakanja dosti, jajec malo.

Dajmo enkrat v tej smeri kaj praktičnega storiti! Moj predlog je kratek: izdajmo zbirko cerkvenih pesmi, to je besedilo za mašne, za Marijine, predobhajilne, poobhajilne, blagoslovne ter cerkveno časovne pesmi!

Še bolj konkreten predlog: prva izdaja naj bi izšla že v teku 1927. v knjigarni v majhni nakladi. Eno leto zadostuje, da izreče kritika svojo besedo. Potem natisne spopolnjeno izdajo Goriška Mohorjeva družba, kajti samo tako pride vsaka hiša do pesmarice, drugače to ne gre!

Katere pesmi, koliko pesmi? Število treba kar moči krčiti, nobene novotarske pesmi; pač pa moramo priobčiti vse pesmi, ki se pejejo, četudi ta ali ona samo v nekaterih dekanijah. Pesmarica vsebuje

toliko pesmi, da je bodo veseli vsi verniki od trbiške pa doli do jelšanske dekanije.

In oblika pesmarice? Ne velika, ampak tako priročna, da jo bodo mogli verniki udobno v cerkev nositi.

In besedilo? Katero besedilo, ako je teh več? Staro ali novo? Ako je novo besedilo nujna zahteva slovnice, vendar pa tako, da novo besedilo ni nič utrpelo na poeziji, potem se objavi novo besedilo, kjerkoli pa je besedilo le kapric novotarije ali slovničarskih dlakocepcev, kjerkoli vsebuje staro besedilo več poezije, tam naj se porabi edinole staro besedilo.

Pesmarica se mora res razširiti. V vsako hišo po en izvod je premalo. Mohorjeva družba naj natisne veliko naklado, seveda na prednaročilo. V ta namen poskrbi vsak dušni pastir, da bo sleherna hiša poleg običajnega daru naročila več izvodov pesmarice.

To bi bil dober korak k cilju. Da bi poudarjal pomen ljudskega petja, škoda besedi! Kako lepo piše g. dr. Fran Kimovec v decembrski številki Cerkvenega glasbenika:

»V Grgar sva s prijateljem Davidom Doktoričem dospela prav do šolske maše ob začetku. Na župnikovo željo sva šla na kor pomagat orglat in pet. Kako sva bila prijetno iznenadena, ko se je takoj za nama oglasila vsa cerkev. V cerkvi je bila šolska mladina, pa nič manj tudi odraslih ljudi; bil je prvi petek v oktobru. Kako lepo je bilo slišati ob lepih orgelskih glasovih to mogočno lepo petje vseh navzočih. Skoro verjeti nisem mogel, da bom na zapadu Slovenije kaj takega učestal. Tako me je prevzelo, da že davno nobeno petje ne tako. Nič se ne čudim, če Majar in Slomšek o ljudskem petju pišeta v najvišjih superlativih. Žal mi je, da nisem poprašal, čigava zasluga je, da se ljudsko petje v Grgarju tako lepo razvija. Škoda, obžalovanja vredna škoda, da ni po vsej Sloveniji tako.«

Ali se ne bi mogla kdaj enaka sodba napisati o vseh Slovencih v Italiji?

(Šček.)

Delo v zboru in na konferencah.

Knjiga za šolski pouk v verstvu.

Katoliško tiskovno društvo se je z okrožnico obrnilo na sobrate dekane s prošnjo, da bi ugotovili, kaj in kako mislijo glede knjige za pouk v verstvu. Ko je K. T. D. razposlalo okrožnico, smo bili mnenja, da po novih odlokih katehet ne bo več prestopil praga naših šol. Po novejši praksi se je stvar obrnila na bolje, katehetje poučujejo verstvo spet v slovenščini. Vsekakor priobčujemo tu odgovore dekanatov, ki so se na poziv okrožnice odzvali.

Opčine. Pri sestavi novega katekizma naj se jemlje v ozir katekizem Pija X.

Komen. Tukajšnja oč. duhovščina je naklonjena »Krščanskemu nauku za prvence« s slikami. Na koncu naj bi se natisnile poglavitne molitve in resnice za skupno čitanje, oziroma molitev. Bilo bi prav, da bi tak »Krščanski nauk« podarila svojim udom naša Goriška Mohorjeva družba. Slike zbrane in jasne!

Vipava. Krščanski nauk za prvence naj se ne izda. Zadostuje za sedaj novi Mali katekizem in Velike zgodbe.

Idrija. Goriška Mohorjeva družba naj bi izdala katekizem. Tako bi se tudi najbolj razširil.

Povir. Zadovoljen sem s predlogom o ilustrirani izdaji »Krščanskega nauka za prvence«. Mnenje celokupne konference sledi. Mihajlo Barbič.

Postojna. Glede »Krščanskega nauka za prvence« bi kazalo počakati toliko časa, da se razmere razčistijo. Če bo slovenski pouk v šoli definitivno pokopan, potem naj se knjiga natisne.

Glede nove izdaje katoliškega katekizma treba počakati nove izdaje, ki jo pripravlja »Društvo slovenskih katehetov«. Veliki katekizem je na vsak način pretežak!

Hrušica. V principu se strinjamo z ilustrirano izdajo »Krščanskega nauka za prvence«. Pa naj bo obširnejši in vpoštevajo naj se zgodbe sv. pisma. Zapovedi in zakramente treba globlje obravnavati. Nekateri sobratje priporočajo 4. in 5. zvezek Rodolfijeve knjige. Mali katekizem ni poraben. Pri nameravani izdaji »Krščanskega nauka« naj se dodajo najbolj potrebne molitve. Ta knjiga bi tako popolnoma nadomestila i katekizem i zgodbe.

Bovec. Izda naj se Krščanski nauk za prvence. Zadevo naj bi vzela v roke Mohorjeva družba. Katekizem bi prišel v družine, ki bi imele priložnost sodelovati pri poduku otrok. Tvarino treba bolj praktično predelati. Pred vsako akcijo je potrebna enketa sobratov.

In druge konference sodalitatist?

Konference so zborovale. Poročilo dobimo v božiču 1930. Če bo srečno.

Mixtum compositum.

Vlaga in revmatizem.

Koliko duhovnišč in koliko cerkev je vlažnih! Koliko trpi zdravje, pohištvo, zlasti orgle itd.! In od nikoder remedure! Pač! To je pokazalo Alojzijevišče v Gorici. Ker se je poizkus dobro obnesel, naj izdam tu vso tajnost. Spodnji deli male učilnice so bili tako zelo vlažni, da ni bilo v nevarnosti le zdravje, marveč je vlaga zidove močno kvarila. Neki arhitekt je imenoval tako zvani »impermeabilit« kot zdravilni unikum. Zavod je kupil 40 kg impermeabilita za 160 lir, 2 m² malte ter je najel zidarja. Najprej je dal odbiti omet, in sicer na prostornini 31 m². Pod ometom se je pokazalo kamenje, po katerem se je voda kar cedila. Nato so impermeabilit, ki sliči katramu, skuhali. Zidar je z vrelo maso za dober prst, mestoma 2 prsta na debelo ometal steno. Nato je treba počakati, da se impermeabilit popolnoma posuši, da se vidi kakor bliščeč premog, kar traja lahko več dni. Potem se tako impermeabilitirana stena

z malto omeče in kasneje pobeli, oziroma tudi pobarva. Poskus, ki se je izvršil v novembru 1925., se je povsem obnesel. Impermeabilit vode ne prepušča, vlaga je zginila, stena je suha in snažna. Vade, et fac similiter!*)

Virgilij Šček.

Pismo uredniku.

Naturzovih pisem bodi konec. Naredila so marsikako zamero. Kamor sem prišel med soproto, so me nezaupljivo gledali, nekateri pa tudi na glas povedali, da nisem prav pisal. »Kaj boš pa danes kritiziral?« mi je rekel eden, ki je na hierarhični lestvi več klinov nad menoj. »Samo da ne boš »Zbornikovemu« uredniku pisal!« me je opomnil eden, ki je začel praviti zaupne dogodivščine.

Preden končam, naj zapojem svoj labodji spev. Prva kitica bodi o sv. Alojziju, druga o služabniku božjem A. M. Slomšku!

Dvestoletnica sv. Alojzija in sv. Stanislava bo med našo mladino vsejala več ali manj dobrega semena. Slavnostna številka »Našega Čolnica« je prišla mnogim v roke. — Debečev življenjepis prepočasi tiskate. Pohitite! Nekaj se je prodalo ljubljanske izdaje. Sicer sem slišal nekaj godrnjati, da ni prav pisano. Nekaterim ni nikoli nobena reč prav. Jaz sem Debečev spis bral pri zornicah. Radi so ga poslušali. — Požbožnost sv. Alojzija (šestnedeljska namreč, je bila nekoč neznana. Letos jo opravljajo. Upajmo, da za naprej tudi! — In podpisovanja Alojzijevega vodila! Ste jih videli te naše fante, o katerih večkrat obupujemo, kako so se radi odzvali? Vsi seveda ne. Tudi tisti, ki so podpisali, ne bodo kar čez noč svetniki. Nekaj bo pa le ostalo. Pri nekaterih lahko veliko. Kaj mislite, da bo brez vpliva misel: tudi jaz sem podpisal? Ko bo sv. Oče listal te pole (Pij XI. jih bo skrbno pregledal in pa z veliko ljubeznijo), bo s celim srcem blagoslavljal tiste, ki so podpisali. In ko bodo te knjige ležale na grobu sv. Alojzija, kako jih bo blagoslavljal nebeški zavetnik! Ljubi Bog tega dvojnega blagoslova ne bo prezrl, ampak lahko ravno na to navezal posebne milosti za

*) Impermeabilit dobiš v trgovini Ianach R., Trst, pri evangelijski cerkvi. Po 4.50 L za kg v plehovinastih posodah po 25 kg. Ako vzameš manj, pa po 5 L.

naše mladeniče. — In duhovne vaje, kjer se obhajajo — mari bodo brez sadu ostale? Ne, ne!

Proza, kajne, ta prva kritika?

Sedaj o ljubem Slomšku! Tu moram pa prositi. Prosim v imenu ljubega našega Slomška vse so-
brate: 1. Poglejte, če najdete v knjižnici kaj, kar je bilo v naši deželi tiskano o Slomšku, ter koj sporočite Zboru. 2. Enako sporočite, če ste o Slomšku kaj slišali, kake spomine o njem. 3. Sporočite morebitna uslišanja na Slomškovo pri-
prošnjo. Če kaj takega veste, naznanite osebe in priče. 4. Prav storite, če sporočite tudi, ste li za Slomškovo beatifikacijo maševali, molili, drugim moliti naročili ali priporočili. Če niste, prosim ponovno v Slomškovem imenu, storite to sedaj. 5. Sporočite, ali ste se služabniku božjemu v uslišanje priporočali vi, ali drugi, da vi veste. Če še niste, ojunajte se! 6. Če vam srce svetuje, da bi za Slomškov proces kaj darovali, pošljite Zboru, kakor ste v novembrski številki brali. 7. Storite za Slomška, kar še sami za dobro spoznate; pred vsem se pa prepričajte, da je bil ne le narodnjak, ampak, kar je neprimerno več, svet mož.

In sedaj z Bogom! Če so koga ta moja pisma razžalila, ga prosim odpuščanja. O »Unio apostolica« je obljubil pisati en moj prijatelj. Jaz se umaknem v zakotje, da bom v resnici

Naturza.

Opomnja urednikova: Ljubi Naturza! Nikar ne misli, da bom vzel Tvoj sklep na znanje. Le še piši in večkrat!

Mnenje sobratov.

Neki član starešinstva našega »Zbora« se je pismeno obrnil do nekega odličnega sobrata, dekana, naj bi nam povedal, kaj misli o nekem sobratu, ki rad dopisuje včasih s podpisom, včasih anonimno, v liberalna glasila. Takole mu je dobesedno odpisal:

»Eden izmed sobratov Vašega dekana je zatrjeval, da bo prej ali slej dobil zaslužen odgovor. Ker je zelo verjetno, da bi se Zbor ali kdo izmed nas starejših čutil poklicanega, drju... odgovarjati, bi jaz opozoril, da je najboljši odgovor duhovniku, ki proti svojim sobratom piše v »Edinosti«, — popolno ignoriranje pisca in njegovih pro-

duktov v tem listu. Tak naš sobrat ne zasluži, da bi ga vpoštevali in mu odgovarjali na njegove zofizme. Če mu je ljubše družiti se z liberalci in v njih listih grometi proti stanu, ki mu sam pripada — habeat sibi, toda naj ostane tudi v svoji netaktnosti — izoliran in ignoriran...«

Knjižne novosti.

Katoliška knjigarna v Gorici (via Carducci) je v ponatisu izdala tri ure češčenja iz »Večne molitve«, in sicer II. uro (obisk najsvetejšega zakramenta), III. uro (počeščenje božjega Srca Jezusovega) in IX. uro (češčenja žalostne Matere božje Marije). Vsaka ura je posebej natisnjena. Knjižice so prav lične in stanejo vsaka 50 st. Besedilo je verno ponatisnjeno iz »Večne molitve«, da se ne moti recitacija, ko imajo verniki od prej knjige. V besedilu so napravljeni posebni znaki za oddihovanje. Črte je naredil sobrat, ki ima na deželi velikoletno prakso z javno recitacijo.

Na pobudo nekega sobrata z Notranjske je knjigarna založila podobice s sliko Križanega ter slovensko molitvico »En ego« z odpustki. Pripravna za v molitvenik. Komad 10 stot.

Personalialia.

† Milko Sašelj.

Dne 23. decembra 1926. je umrl sobrat dekan Milko Sašelj. Rodil se je l. 1865. na Dolenjskem. Študiral je bogoslovje v Gorici, nakar je služboval v tržaški škofiji; med drugim je bil za kaplana pri Sv. Ivanu na Vrdeli, za župnika v Šmarjah pri Kopru in za dekana v Klancu. Bil je pobožen mož, pri tem pa nad vse ljubezniv. V naših organizacijah je živo deloval in verniki so ga povsod spoštovali in ljubili. Radi razmer je moral zapustiti Istro, za katero je živel, ter se je po vojni preselil na Štajersko, kjer mu je bivši tržaški škof dr. Andrej Karlin podelil župnijo Žiče. Dva dni pred božičem je izročil dušo Bogu. Oremus fratres. Requiem aeternam dona ei Domine. Et lux perpetua luceat ei!

Razgled po svetu.

Priobčuje Stanko Stanič.

Italija.

Evharistični kongresi.

Letos se je vršilo v Italiji 22 škofijskih in 9 krajevnih kongresov. Kongresi so se vršili z velikim slavljem in posebno pripravo v sleherni župniji.

Duhovniki in društva.

V Italiji posvečajo skoro največjo pažnjo na izobrazbo duhovnika v svrhu udejstvovanja na katoliškem društvenem polju. Skoro v vsaki škofiji se vršijo letni tečajji za duhovnike voditelje katoliške akcije.

Študijski tečaj videmske duhovščine.

21. nov. t. l. so zaključili v Vidmu poseben študijski tečaj za duhovnike. Kaj so neki obravnavali? Poglejmo!

Prvi dan je bil posvečen proslavi arskega župnika.

Drugi dan je bil posvečen katekizmu in šoli. Dopoludne so se bavili s posledicami Gentilejeve šolske reforme.

Tretji dan je bil posvečen katoliški akciji v videmski škofiji. Govorili in poročali so razni strokovnjaki (tudi laiki) o sedanjosti in bodočnosti katoliške akcije. — Ob koncu so sklenili vsako leto ponoviti enak informativen sestanek. Ne bilo bi napačno posnemati!

Papeški konzistorij.

20. decembra je zboroval konzistorij. Sv. oče se je najprej spomnil različnih beatifikacij, evharističnega kongresa v Čikagu, ustoličenja praznika Kristusa Kralja, sedemstoletnice sv. Frančiška Asiškega, krutega preganjanja Cerkve v Mehiki; obsodil je vnovič atentat na Mussolinija in zelo ostro opustošenja katoliških ustanov v Italiji in preganjanje katoliške akcije med verniki in končno imenoval dva nova kardinala: nadškofa turinskega Gamba in papeškega nuncija na Poljskem nadškofa Laurija.

Jugoslavija.

Jugoslovanski episkopat je izdal skupen pastirski list, kjer lepo poziva narod na proslavo 1100-letnice rojstva sv. Cirila, ki se bo praznovala po vsej državi v mesecih januarju in februarju. Sv. Ciril je namreč umrl v Rimu leta 869., star

dvainštirideset let. Proslavljati ga hočejo posebno kot apostola krščanske vesoljnosti in cerkvene edinosti ter verske prenovitve. Kot kronisti beležimo tudi dejstvo, da so zadnje mesece nekateri slovenski duhovniki (tri ali štiri) prešli v radikalni in deloma Radičev političen tabor. V Zagrebu pa izide za veliko noč katoliški dnevnik. Kapital je že po večini zbran. To bo znalo veliko pomeniti za katoliško akcijo med Hrvati.

Nemčija.

Kako velik razmah je zavzelo versko življenje na Bavarskem, nam priča dejstvo, da je monakovski nadškof kardinal Faulhaber letos posvetil v svoji škofiji 18 novih cerkva. To leto je bilo za Bavarsko res sveto leto! Katoliški laiki so za ta razmah največ žrtvovali.

Češkoslovaška.

Češki socialisti so se spravili na odpravo nekaterih cerkvenih praznikov iz državnega kalendarja. Sklenili so zahtevati črtanje iz državnih praznikov brezmadežno spočetje, veliki šmaren, sv. Rešnje Telo, vnebohod in sv. Petra in Pavla. Zahtevajo pa, naj se vpeljejo zopet kot državni prazniki pondeljki po veliki noči, binkošti in božiču. Iz tega se vidi, da jim kulturni boj zelo prija.

Poljska.

Najvažnejši pojav je praznovanje dvestoletnice zaščitnika Poljske, sv. Stanislava Kostke. Spoznala se ga je vlada, vse šole, posebno pa so ga proslavila vsa važnejša poljska mesta. Akademije, tridnevnice, procesije so bile na dnevnem redu; govorniki in časniki so kar tekmovali med seboj v proslavi sv. Stanislava. Iz Rima so dobili Poljaki svetnikove relikvije in doma so na posebni pristavi kazali pičle zgodovinske spomine iz njegovega življenja.

Švica.

V novembru se je vršil letni kongres katoliških časnikarjev v Lucernu. Med sklepi bi znali zajemati tile: določitev posebne kolone za moralno povest; pažnja na kinematografsko reklamo; objava vseh važnejših papeških odlokov; stalno opozarjanje na cerkveno leto in dotično liturgijo in končno stalno razpravljanje o dnevnih vprašanjih s strogo katoliškega stališča. Katoliška univerza v Freiburgu se stalno dviga in obeta biti s časom žarišče katoliške znanosti.

Španska.

2000 katoliških dijakov je v Madridu priredilo svoje svetoletne procesije. Vsa ta dijaška mladina je organizirana v Marijinih kongregacijah. Španska je praznovala letos svoj državni evharistični kongres z velikim slavljem v Toledu. Kralj, ki je bil osebno zadržan, je poslal predsedstvu kongresa lepo pismo v popolnoma neuradnem slogu, kjer se prav odkritosrčno klanja evharističnemu Kralju.

Bolgarska.

Po dolgih letih in raznih katastrofah katoliških Bolgarov je bil letos posvečen za škofa po vzhodnem obredu v Rimu neki bolgarski duhovnik. »Osservatore Romano« na dolgo in zelo pohvalno omenja lepoto vzhodne liturgije. Posvečenja se je udeležilo mnogo rimskih vernikov in kljub dolgotrajnosti liturgije so vsi z napetostjo sledili do konca vsem obredom.

Kitajska.

Na Kitajskem je še vedno velik nered. Vendar se da iz vseh različnih strank izslediti ena skupna vez, namreč probuja narodne zavesti in neodvisnosti. Sv. stolica je to takoj spoznala in nastopila novo pot. Katoliška cerkev med Kitajci naj dobi domačo hierarhijo! Z veliko slovesnostjo je papež posvetil šest Kitajcev za škofo. To je zbudilo tako med katoliškimi kakor tudi med nekatoliškimi krogi Kitajske splošno odobravanje. Vsi ti škofje Kitajske se zdaj nahajajo na propagandnem in študijskem potovanju po Italiji in Franciji. V januarju se vrnejo domov na svoje sedeže. Sploh je stopila Kitajska sedaj vnovič na žarišče misijonskega zanimanja.

Mehika.

Preganjanje se v svoji kruti doslednosti nadaljuje. Časniška poročila, ki jih čitamo, niso zanesljiva, ker vlada v Mehiki stroga časnikarska cenzura. Škofje in duhovniki so se v boju brez izjeme dokazali za junake. Sedemnajst škofov je izgnanih, nekateri so v ječi. Katoličani ostale Amerike so napovedali Mehiki gospodarski boj kot. Uspehi tega bojkota se že poznajo.

Dopise

pošiljajte na naslov: Katoliška tiskarna (»Zbornik«), Gorizia, Riva Piazzutta 18.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Važnost članka prelata Grivca.

Članek g. prelata drja F. Grivca, bogosl. profesorja v Ljubljani, smo v celoti priobčili. Gospod prelat je o istem prašanju razpravljaval v obširni knjigi »Cerkev« leta 1924. Sveti oče Pij XI. mu je na to knjigo po državnem tajniku poslal posebno pismo, v katerem pravi, da je sveti oče zelo pohvalil Grivčevo delo, ki teži za verskim in cerkvenim zedinjenjem vseh Slovanov. Pismo ima tale konec: »Naj bi vsi, ki jih družijo sveti spomin skupnih apostolov sv. Cirila in Metoda in sveta dediščina skupne Matere Marije, vzljubili Eno Mater Cerkev.« Summus Pontifex haec tua studia peramenter benedicat. P. C. Gasparri.

Urednikove želje.

Urednik želi od dušnih pastirjev kratkih člankov, za četrt ali pol kolone: praktični nasveti iz pastirstva: skušnje, razočaranja, uspehi in neuspehi. Kratko in zanimivo naj bo.

Examen conscientiae.

Koliko si storil, sobrat, za širjenje katoliških časnikov, tednik?

Koliko širjenja liberalnega tiska si zavrl s pridobivanjem naročnikov na naše časnike?

Koliko si storil za širjenje naših katoliških mesečnikov, »Našega Čolničca«, »Jaslec«?

Opomnja.

Tudi ta številka — kakor sploh vse v minulemu letu — je bila pravočasno prirejena. Pravočasna izdaja je bila zadržana zaradi menjanja odgovornega urednika, zlasti pa zato, ker se je med sobrati — ime za enkrat zamoščimo — našel tak, ki je list denunciral političnim krogom. Miserere!

Upravitelj.

Pozor!

Lanski koledar Goriške Matice je delal veliko propagando za liberalna društva, letošnji pa v uvodnem članku napada Mahničca. In pri tem piše neresnico. Naše dolžnosti, — da branimo Mahničca, ki ga že več let pokriva črna zemlja, — ne bomo opustili. Prihodnjič priobčimo članek. Sobratje pa naj odgovarjajo s tem, da naj vztrajno nabirajo člane za Mohorjevo družbo.

Imprimatur! V Gorici 3. januarja 1927.

† Frančišek Borgia, nadškof.

Izdajatelj: Zbor svečnikov sv. Pavla.
Oblastvom odgovarja: Stanko Stanič.
Tiska: Katoliška tiskarna v Gorici.

Razgovor.

Prvi sobrat: Veš, vse je zastoj, treba je, da povsod, koder še ni, vpeljemo glasno češčenje presv. Rešnjega telesa. Kjerkoli ni mogoče vsak teden, pa vsaj enkrat na mesec.

Drugi sobrat: Dragec, teoretično je že vse lepo in prav. Toda kdo bo danes dajal za Večno molitev 15 ali 20 lir, kolikor stane knjiga s srednjim, oziroma velikim tiskom? Ljudje danes nimajo s čim!

Prvi sobrat: Kje pa živiš, da še ne veš, da so izšle v ponatisu ločene tri ure, to je 2., 3., in 9. ura, to so: Ura češčenja presv. Rešnjega Telesa, ura češčenja presv. Srca Jezusovega in ura žalostne Matere božje. So to tri najbolj običajne ure. In vsaka teh ur, ki so tiskane na finem papirju in s srednjim tiskom, stane samo 50 stotink. Toliko pa zmore vsak faran, če je še tako reven. To sem jaz že pred božičem storil.

Drugi sobrat: Pred svečnico bom pa tudi jaz!

KAJ NOVEGA?

KATOLIŠKA TISKARNA je natisnila tablico „ČEŠČENJE PRESV. REŠNJEGA TELESA,“ da se obesi v cerkvi.

Tablica je v bistvu takale:

	se moli	ura
	”	”
	”	”
	”	”
	”	”
	”	”
	”	”

V kolonah na levi strani se napiše dan, kdaj se bo ura molila, na primer, 1. nedelja v mesecu, 2. nedelja, na praznik Brezmadežne itd. Med besedami „se moli“ ter „ura“ se napiše številka. Tablice so na prodaj v „Katoliški knjigarni“ v Gorici, Via Carducci 2. Sama tablica stane 30 cent., v ličnem okvirju pa 5 do 10 lir.

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebščin k navedenim predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI“

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

Brata Abuja - Gorica ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev
v Gorici

ulica Morelli šte. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Katoliška tiskarna

Gorica - Vrh Placute 18

Ali vršite zanjo propagando?

GIUSEPPE MASSIG - Gorica - Corso Verdi šte. 18 ZALOGA TRAVNIK

Bogata izbira volnenega in svilenega blaga, sukna za gospode, perila, volne, žime, ter
Gene zmerne! kurjega in gosjega perja. Gene zmerne!